

SAMEN VERDER GROEIEN

MEERJARENBELEIDSPAN

2022 - 2027

ACADEMIE VERLOSKUNDE
AMSTERDAM GRONINGEN

inholland
hogeschool

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorgeschiedenis	3
2.	De visie van AVAG	4
2.1.	Het visievierluik van AVAG	4
2.2.	Inhoudelijke visie op verloskunde en geboortezorg	6
2.3.	Onderwijskundige visie	7
3.	Het opleidingscontinuüm verloskunde bij AVAG	8
3.1.	Waarom een opleidingscontinuüm verloskunde?	8
3.2.	Bacheloronderwijs	9
3.3.	Masteronderwijs	10
3.4.	Promotieonderwijs in de Verloskundige Wetenschap (Midwifery Science)	11
4.	Onderzoek in de Verloskundige Wetenschap (Midwifery Science)	12
5.	Organisatieontwikkeling	14
5.1.	Governance en sturing	14
5.2.	Bedrijfsvoering	14
5.3.	Personeelsbeleid	15
5.4.	Studentenbeleid	16
5.5.	Communicatiebeleid	17
6.	Maatschappelijke positionering	18
7.	Tot slot	19

1. VOORGESCHIEDENIS

De Academie Verloskunde Amsterdam Groningen (AVAG) kent een lange traditie in het opleiden van verloskundigen. Het begon allemaal in 1861 met de oprichting van de Rijkskweekschool voor Vroedvrouwen in Amsterdam (KVV). De stad Groningen had al in 1662 een vroedvrouwenschool maar die is in 1912 opgeheven. Pas in 2001 is in Groningen opnieuw een opleiding voor verloskundigen opgericht, ditmaal als dependance van de Kweekschool in Amsterdam. Beide steden hechten daarmee een groot belang aan goed opgeleide verloskundigen.

In 2008 ging de financiering van de opleidingen verloskunde over van het Ministerie van VWS naar het Ministerie van OCW. De opleidingen vallen daarmee onder de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW). De onderwijslicentie voor de opleidingen in Amsterdam en Groningen is ondergebracht bij Hogeschool Inholland. De Stichting Samenwerkingsinstituut Verloskunde Amsterdam Groningen is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek. Hogeschool Inholland en VUmc hebben de ambitie om de verloskunde opleiding alsnog over te brengen naar het Wetenschappelijk Onderwijs (wo). In deze samenwerking is het curriculum van de opleiding vernieuwd en het onderzoek in de Verloskundige Wetenschap opgezet en geborgd. Met als belangrijke mijlpaal de benoeming van een regulier hoogleraar Verloskundige Wetenschap aan VU/VUmc eind 2019. AVAG had daarmee een primeur in Nederland. De hoogleraar is eind 2020 eveneens benoemd tot honorair hoogleraar aan RUG/UMCG.

In 2018 constateerde het AVAG-bestuur dat het perspectief op een volledige wo-bachelor en master Verloskunde nog steeds niet in zicht was en besloot advies te vragen aan een commissie van wijze lieden. Deze commissie adviseerde medio 2019¹ om de hbo-bachelor te blijven aanbieden vanuit Inholland en de academisering van de verloskunde voort te zetten in de samenwerking tussen Inholland en VUmc.

Tussen 2019 en 2022 is dit verder uitgewerkt en dat resulteerde in een nieuwe samenwerkings- en een zakelijke overeenkomst. Hiermee is AVAG een dochterstichting van Inholland geworden (geëffectueerd op 22 maart 2022). En er is een voorstel ontwikkeld voor een masteropleiding Verloskunde als 'joint degree' met de andere twee verloskunde academies. Daarbij is een visie ontwikkeld op het 'opleidingscontinuüm verloskunde' met BSc, MSc en PhD. De overeenkomst zorgt bovendien voor borging van de samenwerking met VUmc/Amsterdam UMC én UMCG rond wetenschappelijk onderzoek (en onderwijs). Onderzoek naar de organisatievorm wees uit dat het in ieder geval de komende jaren verstandig is de locaties Amsterdam en Groningen in één organisatorisch verband bijeen te houden².

Nu de toekomstige positionering en governance van AVAG geborgd zijn, is het tijd het inmiddels gedateerde Meerjarenbeleidsplan 2018-2020 een toekomstbestendige opvolger te geven. Het vorige plan had als titel het - in samenspraak met medewerkers tot stand gekomen - motto: 'Samen willen groeien'. Omdat het nieuwe plan feitelijk een doorontwikkeling is van die ambitie hebben we het als titel meegegeven:

'Samen verder groeien'.

1. Advies over de bacheloropleiding verloskunde van de Academie Verloskunde Amsterdam Groningen (AVAG). Juni 2019

2. Scenario's voor een toekomstbestendige verloskunde-opleiding in Groningen. November 2020

2. DE VISIE VAN AVAG

2.1. HET VISIEVIERLUIK VAN AVAG

Het Strategisch Plan Inholland 2022-2027, getiteld “Samenwerken aan een vitale metropool”³, heeft als missie: ‘Wij leiden zelfstandig denkende professionals op en ontwikkelen praktijkgerichte kennis om een betekenisvolle bijdrage te leveren aan de inclusieve wereld van morgen’. Dit leidt tot drie pijlers:

- > We vertrekken vanuit maatschappelijke vraagstukken
- > Samen maken we werk van flexibilisering
- > We hebben profiel op de thema’s duurzame leefomgeving en veerkrachtige samenleving

De visie van AVAG is een uitwerking hiervan, specifiek voor het onderwijs en onderzoek in de verloskunde. We leggen een verbinding tussen de algemene, Inholland-brede ontwikkelrichtingen en de specifieke context van verloskunde en geboortezorg in bredere zin.

In het visievierluik van AVAG formuleren we ons hogere doel (waarom bestaan wij), ons gewaagde doel (waar gaan we heen), onze kernkwaliteiten (waarin blinken wij uit) en onze kernwaarden (waarvoor staan wij). Dit visievierluik is richtinggevend voor de uitwerking van meerjarendoelen rond opleiden, onderzoek, organisatieontwikkeling en maatschappelijke positionering.

- Het visievierluik van AVAG

3. Samenwerken aan een vitale metropool. Strategisch plan 2022-2027. Hogeschool Inholland, augustus 2022

Hogere doel

Wij borgen de verloskunde voor de geboortezorg van morgen.

Gewaagde doel

Met ons onderwijs en onderzoek verbeteren wij de geboortezorg.

AVAG leidt al ruim 160 jaar verloskundigen op voor de zorg van morgen. We anticiperen op de ontwikkelingen in de samenleving en de ontwikkelingen die daardoor nodig zijn in de geboortezorg. We willen daarom vooroplopen in de ontwikkeling van het onderwijs voor verloskundigen, in het onderzoek in de verloskundige wetenschap en in de samenhang tussen onderwijs, onderzoek en het werkveld. Daardoor zijn we landelijk en internationaal toonaangevend en hebben een belangrijke maatschappelijke functie. We willen een aantoonbare bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het vak van verloskundige en aan de verbetering van de geboortezorg. Dit is cruciaal voor het beroep van de verloskundige, dat in Nederland de spil is van het geboortezorgnetwerk in de 1^e, 2^e en 3^e lijn en transmuraal. We zijn ambitieus naar onze eigen organisatie, naar onze studenten en naar de benodigde duurzame ontwikkelingen in de geboortezorg. We zetten daarvoor onze medewerkers, studenten en middelen in. Op de schouders van het verleden bouwen we - samen met onze partners - aan de toekomst van de beste geboortezorg.

Kernwaarden

Hogeschool Inholland formuleert als kernwaarden: Persoonlijk en dichtbij (we kennen elkaar), Iedereen hoort erbij (we zijn inclusief) en We durven van elkaar te leren. In verbinding met deze algemene kernwaarden formuleren we vanuit de context van de verloskunde en geboortezorg specifieke kernwaarden voor AVAG:

- **Academisch werk- en denkniveau:** Er is een academisch werk- en denkniveau van verloskundigen nodig om in gelijkwaardigheid met de gynaecologie/obstetrie, vanuit een stevige wetenschappelijke kennisbasis die verbonden is met de praktijkkennis van professionals en ervaringen en voorkeuren van cliënten (evidence based werken) het vertrouwensparadigma en het risicoparadigma in de geboortezorg in balans te kunnen houden. Zo borgen we de best mogelijk geboortezorg voor de toekomst.
- **Fysiologisch perspectief:** Verloskundigen zien preconceptie, zwangerschap, geboorte en de eerste 1000 dagen van het kind als een fysiologische levensgebeurtenis in het leven van moeder, kind en gezin. Verloskunde is daarmee in de kern een preventief en ondersteunend medisch beroep. Daarbij worden tijdig interventies uitgevoerd of verwezen als dat aantoonbaar meerwaarde heeft voor moeder en/of kind. Daardoor kan de verloskundige in de samenwerking met de gynaecoloog de balans bewaken tussen het vertrouwensparadigma (dat zwangerschap en geboorte ziet als een normale fysiologische levensgebeurtenis) en het risicoparadigma (dat zwangerschap en geboorte ziet als medisch risicovolle gebeurtenis die gemonitord en gemanaged moet worden). Dit geldt op het niveau van de individuele cliënt, de regio en (inter) nationaal.
- **Respectvolle houding:** Verloskundigen handelen vanuit respect voor de autonomie van de (aanstaande) moeder, kind en gezin. Zij staan voor de beste geboortezorg die aansluit bij de behoefte van de cliënt. Verloskundigen ondersteunen cliënten vanuit een continue, professionele en gelijkwaardige relatie. Ook de samenwerking met andere partners in de geboortezorg gebeurt op basis van wederzijds respect.
- **Duurzaamheid:** Verloskundigen werken doelgericht, doeltreffend en doelmatig; zowel naar moeder, kind en gezin, als naar het geboortezorgnetwerk en de samenleving als geheel.

Kernkwaliteiten

De belangrijkste kernkwaliteiten die we vanuit de kernwaarden willen inzetten om onze doelen te bereiken, zijn:

- **Samenwerken:** AVAG werkt samen in een multidisciplinair team van opleiders (binnen- en buitenschools), onderzoekers en studenten, met betrokkenheid van cliënten. Studenten zijn onderdeel van de leergemeenschap en we bieden hen een netwerk om aan te sluiten bij ontwikkelingen in de geboortezorg. We werken samen met de opleiders en onderzoekers in andere beroepsgroepen in de geboortezorg; met name met de beide verbonden UMC's en de regionale hogescholen. We zijn actief in regionale en (inter)nationale netwerken rond geboortezorg. Zo leven we onze studenten voor hoe zij later zullen gaan werken.
- **Leiderschap:** We zijn ambitieus in en nemen verantwoordelijkheid voor het duurzaam verbeteren van de geboortezorg in Nederland en daarbuiten. We tonen leiderschap in de ontwikkelingen en discussie die daarbij nodig is, zowel binnen het opleidingscontinuüm verloskunde en het onderzoek in de verloskundige wetenschap als daarbuiten.
- **Combineren van onderwijs en onderzoek:** AVAG combineert onderwijs met onderzoek en werkt zo aan de toegankelijkheid van zowel onderwijs, onderzoek als het werkveld. We combineren daarbij de evidence-based praktijk (de verbinding van de best beschikbare wetenschappelijke kennis met de best beschikbare praktijkkennis van professionals en de best beschikbare kennis over ervaringen en voorkeuren van cliënten) met de principes van value based healthcare, waarbij de nadruk ligt op wat van waarde is voor de cliënt, de zorgverlener en de samenleving; met efficiënt gebruik van mensen en middelen. Zo zijn we in staat de benodigde ontwikkelingen in de geboortezorg optimaal te stimuleren.

2.2. INHOUDELIJKE VISIE OP VERLOSKUNDE EN GEBOORTEZORG

AVAG heeft in 2022 een vernieuwde inhoudelijke visie op verloskunde als beroep geformuleerd ⁴. Deze is leidend bij de uitwerking van de geformuleerde missie en ambitie in ons onderwijs, ons onderzoek en onze inzet in de samenleving. Samengevat luidt deze visie als volgt:

Visie op verloskunde

Wij staan voor de beste geboortezorg die aansluit bij de behoefte van cliënten. Verloskundigen ondersteunen cliënten vanuit een continue, professionele en gelijkwaardige relatie. Met als uiteindelijk doel de geboortezorg zo te verbeteren dat zwangerschap, bevalling en kraamperiode een positieve ervaring worden voor cliënten met een goede start van het ouderschap, waarbij vermijdbare complicaties en fysieke en psychische ziekte worden voorkomen en er efficiënte en persoonlijke zorg wordt geleverd binnen de beschikbare middelen.

Hoe willen we dit bereiken?

We verzorgen onderwijs in evidence based ⁵ verloskunde op bachelor, master en PhD-niveau en dragen zo bij aan de duurzame inzetbaarheid van verloskundigen in het gehele spectrum van de geboortezorg.

We doen wetenschappelijk onderzoek naar onderwerpen die in de praktijk van belang zijn, we bouwen aan een netwerk om mensen te verbinden, en we delen onze opgedane kennis in Nederland en internationaal; onder meer via ons Childbirth Network.

4. Visie op verloskunde. AVAG, vastgesteld d.d. 5 juli 2022

5. Evidence based verloskunde is gebaseerd op de waarden en voorkeuren van de client, onderzoeksresultaten en klinische ervaring van de professional (D.L. Sackett, BMJ; 1996)

2.3. ONDERWIJSKUNDIGE VISIE

AVAG heeft in 2022 een nieuwe onderwijskundige visie geformuleerd. Deze is leidend in de keuzes die we maken voor de inrichting van ons onderwijs ⁶. Samengevat luidt deze als volgt:

Visie op onderwijs in het kort

Studeren bij AVAG leidt tot de 'geboorte' van zelfstandige verloskundigen die professioneel handelen en plezier in hun werk hebben. Dat doen we met zinvolle onderwijsseenheden gebaseerd op de actuele beroepspraktijk en de wetenschap waarmee we studenten uitdagen tot betrokken leren. Daarbij hebben we een open houding naar de samenleving zodat we samen met studenten en werkveld continu vernieuwen en meebewegen.

Het is ons doel om verloskundigen op te leiden die zowel zelfstandig als samen vol vertrouwen keuzes kunnen maken en zich staande houden in de praktijk. Zo kunnen zij zorg bieden aan de cliënt in de persoonlijke context. Dat doen we door studenten uit te dagen tot betrokken leren in zinvolle onderwijsseenheden, gebaseerd op de actuele beroepspraktijk en wetenschap in een uitnodigende leeromgeving. Hierin is op blinde wijze aandacht voor leren voor de lange termijn door ruimte en rust te bieden in het leerproces, een duidelijke scheiding tussen leren en beoordelen en toegankelijke leeromgevingen met feedback.

We zijn expliciet over de verwachtingen en hebben aandacht voor kennis en vaardigheden en het professioneel handelen. Betrokken docenten bieden ook ruimte voor de identiteit en autonomie van de student in pedagogische ondersteuning bij het leerproces. We blijven het onderwijs continu vernieuwen door open te staan voor feedback van studenten en het werkveld, zodat we kunnen meebewegen met de samenleving.

Zo bereiken we dat verloskundigen met plezier en zelfvertrouwen en vanuit nieuwsgierigheid het beroep verloskunde kunnen vormgeven en blijven ontwikkelen. Zodat zwangeren op een positieve manier terugkijken op de (begeleiding van de) zwangerschap, geboorte en het kraambed.

6. Onderwijsvisie AVAG, vastgesteld d.d. 5 juli 2022

3. HET OPLEIDINGSCONTINUÛM VERLOSKUNDE BIJ AVAG

3.1. WAAROM EEN OPLEIDINGSCONTINUÛM VERLOSKUNDE?

Om optimaal aan de missie en ambitie van AVAG te kunnen werken vanuit de kernkwaliteiten en kernwaarden, is het nodig te werken vanuit een opleidingscontinuüm verloskunde dat bestaat uit een Bachelor of Science (BSc), een Master of Science (MSc) en promotieonderwijs (PhD).

- > In de bachelor leiden we de brede basis van de verloskundige beroepsgroep op die in de 1e, 2e en 3e lijn én in het transmurale netwerk de verloskundige zorg levert voor (aanstaande) moeders, kinderen en gezinnen.
- > In de master willen we een brede voorhoede opleiden die door het werken vanuit een master werk- en denkniveau werkt aan de positionering van het fysiologische perspectief op zwangerschap en geboorte en van het beroep van verloskundige. Dit gebeurt in eerste instantie vooral op mesoniveau (in de regio), maar op den duur ook steeds meer op microniveau (individuele cliënt).
- > In het PhD-onderwijs leiden we een wetenschappelijk gevormde voorhoede op hoog niveau op. Zij kunnen op (inter)nationaal niveau de positionering van de fysiologie en het beroep van verloskundige oppakken en de versterking van de wetenschappelijke kennisbasis onder het vak van verloskundige regisseren. Het PhD-onderwijs wordt daarbij gecombineerd met de opdracht om de wetenschappelijke kennisbasis onder het beroep te verstevigen (zie ook paragraaf 4 over het wetenschappelijk onderzoek in de verloskundige wetenschap).

In het visiedocument van SOV en KNOV over het opleidingscontinuüm verloskunde uit 2020 ⁷ wordt de noodzaak van het opleidingscontinuüm verloskunde nader onderbouwd. Het KNOV-visiedocument De Verloskundige in 2030 ondersteunt deze noodzaak ⁸.

Concrete meerjarendoelen voor het opleidingscontinuüm verloskunde

- > Borgen van het volledige opleidingscontinuüm verloskunde op beide locaties van AVAG.
- > Versterken van de inhoudelijke aansluiting van het opleidingscontinuüm verloskunde op opleidingen van andere beroepsgroepen in het geboortezorgnetwerk: artsen (met name gynaecologen, maar ook kinderartsen en huisartsen), kraamverzorgenden en jeugdartsen en -verpleegkundigen, sociaal werk et cetera. We onderzoeken in dit kader ook opnieuw de behoefte aan een aanbod voor 'een leven lang ontwikkelen'.
- > Versterken van cliëntenparticipatie, internationalisering, diversiteit en inclusie in het opleidingscontinuüm.

In paragraaf 3.2, 3.3 en 3.4 werken we de concrete meerjarendoelen uit voor de verschillende onderdelen van het opleidingscontinuüm.

7. Ontwikkeling van een Opleidingscontinuüm Verloskunde (met speciale aandacht voor de MSc Verloskunde).

Visiedocument, Samenwerkende Opleidingen Verloskunde en KNOV, november 2020

8. De Verloskundige in 2030. KNOV, 2019

3.2. BACHELORONDERWIJS

In het bacheloronderwijs (Bachelor of Science: BSc) leiden we verloskundigen op die zowel in de 1^e, 2^e en 3^e lijn als transmuraal kunnen werken als zelfstandig beroepsbeoefenaar in samenwerking met andere beroepsbeoefenaren in het geboortezorgnetwerk (ook in de 0^e lijn). Verloskundige is in de wet BIG een art. 3 beroep.

Om verloskundigen een leidende plek in het transmurale geboortezorgnetwerk te kunnen laten vervullen, blijven we opleiden op een manier die de ‘ambachtelijke’ basis van het vak stevig verankert in met name het klinisch redeneren en handelen; inclusief het organiseren van continuïteit van zorg, relationele zorg en watchfull attendance. De opleiding geeft bovendien voldoende academische en wetenschappelijke vorming mee om evidence-based te kunnen werken voor cliënten en netwerken. We ontwikkelen daarvoor het voor ons bijzonder kenmerk: ‘klinisch redeneren en handelen vanuit een academische en wetenschappelijke houding’. We versterken daarmee de samenhang tussen het klinisch redeneren en handelen en de academische en wetenschappelijke vorming.

We versterken tevens de verbinding met de opleidingen van andere beroepsgroepen in het geboortezorgnetwerk. En we incorporeren de nieuwste ontwikkelingen in de visie op het vak van verloskundige en de nieuwe onderwijskundige inzichten; zowel regulier als online, hybride en blended learning. Bij de overgang van het ‘oude’ curriculum naar curriculum 2014 en naar aanleiding van de evaluatie van dit curriculum in 2019, zijn al belangrijke stappen in deze richting gezet. Bij de geplande volgende curriculumvernieuwing zetten we deze ontwikkeling voort.

Concrete meerjarendoelen voor het bacheloronderwijs

- > Moderniseren van het bachelorcurriculum naar de nieuwste inzichten in het vak van verloskundige en over doelgericht, doeltreffend en doelmatig onderwijs (inclusief de inzet van technische en online mogelijkheden) (zie ook paragraaf 2.2 en 2.3).
 - Daarbij het bijzonder kenmerk doorontwikkelen naar ‘klinisch redeneren en handelen vanuit een academische en wetenschappelijke houding’.
 - Daarbij het interprofessioneel onderwijs in het geboortezorgnetwerk versterken; zowel in engere zin als waar het gaat om de ‘nulde’ lijn en het sociaal domein.
 - Daarbij heroriënteren op optimale benutting van stagemogelijkheden, ook met het oog op eventuele uitbreiding van de numerus fixus.
- > Versterken van het kwaliteitsbeleid, waaronder de onderwijsevaluaties. Een oordeel ‘positief’ verkrijgen bij visitatie en heraccreditatie in 2025 (‘voldoet’ op alle standaarden), inclusief behoud van het (doorontwikkelde) bijzonder kenmerk.

3.3. MASTERONDERWIJS

We gaan het masteronderwijs (Master of Science: MSc) vanaf 2023 samen met de verloskunde academies in Rotterdam en Maastricht verzorgen, als 'joint degree' van drie hogescholen). Hier willen we een brede voorhoede opleiden die door het werken vanuit een master werk- en denkniveau - in eerste instantie vooral op mesoniveau (in de regio), maar op den duur steeds meer op microniveau (individuele cliënt) – werkt aan:

- > Het versterken van de balans en synergie tussen de complementaire beroepen van verloskundige en gynaecoloog.
- > De verdere ontwikkeling van contextueel onderzoek vanuit verloskundig perspectief.
- > De regieverschuiving in de geboortezorg naar de regio met regionale richtlijnontwikkeling en zorgafspraken en naar individueel cliëntniveau met maatwerk voor zwangere vrouwen.
- > Het beheersen van de kostenontwikkeling in de geboortezorg.

In het visiedocument Opleidingscontinuüm Verloskunde van KNOV en SOV⁹ wordt de noodzaak van een MSc Verloskunde binnen het opleidingscontinuüm onderbouwd.

Behalve het zelf opleiden van verloskundigen tot een MSc Verloskunde blijft het voor de brede ontwikkeling van het beroep en de daarvoor benodigde opleiding, ook nodig verloskundigen op masterniveau op te leiden in andere wetenschapsgebieden als de psychologie, organisatiekunde, onderzoeksmethodologie en onderwijskunde. Om stagebegeleiders de gelegenheid te bieden om zich door te ontwikkelen tot masterniveau en zo bij te dragen aan de verbetering van het praktijkonderwijs, blijven we hen faciliteren in het volgen van een masterstudie via het Masterfonds.

Concrete meerjarendoelen voor het masteronderwijs

- > Opstarten en evalueren van de voorgenomen joint degree MSc Verloskunde, samen met de verloskunde academies in Maastricht en Rotterdam.
- > Binnen de joint degree MSc Verloskunde het voortouw nemen in de keuzemodules 'Verdiepende onderzoeksvaardigheden' en 'Organisatie, management en ondernemerschap' en de module 'Masterproduct'. En het verzorgen van de kwaliteitszorg voor de joint degree MSc Verloskunde, zowel bij de Toets Nieuwe Opleiding en de heraccreditaties als in de 'reguliere' kwaliteitszorg.
- > Voortzetten van het Masterfonds om stagebegeleiders te faciliteren in het behalen van een mastertitel.

9. Ontwikkeling van een Opleidingscontinuüm Verloskunde (met speciale aandacht voor de MSc Verloskunde).
Visiedocument, Samenwerkende Opleidingen Verloskunde en KNOV. November 2020

3.4. PROMOTIEONDERWIJS IN DE VERLOSKUNDIGE WETENSCHAP (MIDWIFERY SCIENCE)

In het promotieonderwijs (Doctor of Philosophy: PhD) leiden we op wetenschappelijk topniveau een voorhoede op. Zij pakken op (inter)nationaal niveau de positionering van de fysiologische benadering van de geboortezorg en de daarvoor benodigde positionering van het beroep van verloskundige op. Deze voorhoede stuurt bovendien de versterking aan van de wetenschappelijke kennisbasis onder het vak van verloskundige. Het PhD-onderwijs wordt daarbij gecombineerd met de opdracht om de wetenschappelijke kennisbasis onder het vak verloskunde te verstevigen (zie paragraaf 4).

Belangrijk hierbij is dat het wetenschappelijke vakgebied van de Verloskundige Wetenschap breder is dan alleen het beroep van verloskundige. Voor de beoogde voorhoede en de benodigde kennisbasis zijn meer disciplines nodig. Maar het is belangrijk om als onderdeel hiervan een substantiële voorhoede van gepromoveerde verloskundigen op te leiden. Het Childbirth Network vervult hierin een belangrijke rol door onderwijs, onderzoek en werkveld in de verloskunde te verbinden.

Concrete meerjarendoelen voor PhD-onderwijs

- > Continueren en borgen van Verloskundige Wetenschap als één onderzoeksgroep onder leiding van de hoogleraar Verloskundige Wetenschap met inbedding in Amsterdam UMC en UMCG.
- > Jaarlijks 2-3 promotieplekken in de Verloskundige Wetenschap beginnen, waarvan 1-2 door verloskundigen.
- > Continueren van het faciliteren van docenten van AVAG in het doen van promotieonderzoek en post-doc trajecten.
- > Een onderzoeksprogramma voeren dat de belangrijkste kennislacunes in de verloskunde opvult (zie paragraaf 4).

4. ONDERZOEK IN DE VERLOSKUNDIGE WETENSCHAP (MIDWIFERY SCIENCE)

De afdeling Verloskundige Wetenschap (Midwifery Science) heeft een dubbele doelstelling (zie paragraaf 3.4). Enerzijds het opleiden van een op wetenschappelijk topniveau functionerende voorhoede die de positionering van de fysiologie en het beroep van verloskundige kan dragen op (inter)nationaal niveau. En anderzijds het versterken van het wetenschappelijke fundament onder het beroep van verloskundige en de fysiologische benadering van zwangerschap en geboorte.

Hiervoor doet AVAG al sinds haar oprichting in 2008 (en deels al daarvóór, in de tijd van de Kweekschool voor Vroedvrouwen) wetenschappelijk onderzoek en heeft een wetenschappelijke onderzoeksgroep binnen VUmc gevormd. Aanvankelijk met een (buitenlandse) bijzonder hoogleraar en sinds eind 2019 met een Nederlandse regulier hoogleraar in de Verloskundige Wetenschap. Sinds 2017 is een deel van de onderzoeksgroep gestationeerd binnen het UMCG. Sinds 2021 is de Amsterdamse hoogleraar ook honorair hoogleraar in Groningen. In de nieuwe vormgeving van de samenwerking met de UMC's in Amsterdam en Groningen werken we naar één locatie-overstijgende onderzoeksgroep met lokaal bij de UMC's ingebedde onderzoekers, die ook bij deze UMC's in dienst zijn. De inbedding in de UMC's krijgt primair vorm binnen de onderdelen waar het onderzoek en onderwijs voor de eerstelijnszorg is gepositioneerd. Van daaruit wordt samengewerkt met de onderdelen waar public health (waaronder jeugdgezondheidszorg), kindergeneeskunde en gynaecologie zijn gepositioneerd.

De wetenschappelijke kernformatie en de daarvoor benodigde ondersteuning worden gefinancierd vanuit de rijksbijdrage van AVAG; aangevuld met een bestemmingsreserve voor het Childbirth Network, dat de opdracht heeft onderwijs, onderzoek en werkveld in de verloskunde te verbinden. De onderzoeksgroep verwerft bovendien externe onderzoekssubsidies.

Het onderzoek wordt geconcentreerd rond vier onderzoekslijnen:

- > Organisatie van verloskundige zorg
- > Evaluatie van verloskundige zorg
- > Perinatale psychologie
- > Lange- en korte termijn gevolgen van zorginterventies tijdens zwangerschap en bevalling

Het beleid rond het wetenschappelijk onderzoek is verder uitgewerkt in het afdelingsplan Verloskundige Wetenschap¹⁰, met als bijlagen het werkplan hoogleraar Verloskundige Wetenschap bij Amsterdam UMC¹¹, het structuurrapport honorair hoogleraar Verloskundige Wetenschap bij UMCG¹² en het projectvoorstel Childbirth Network¹³.

10. Afdelingsplan Verloskundige Wetenschap 2020-2025. A. de Jonge en W. Gorissen, 16 maart 2021

11. Werkplan leerstoel Verloskundige Wetenschap Amsterdam UMC / VUmc, april 2019

12. Structuurplan honoraire leerstoel Verloskundige Wetenschap UMCG, februari 2021

13. Evaluatie Childbirth Network fase I en projectvoorstel Childbirth Network fase II, januari 2021

Concrete meerjarendoelen voor wetenschappelijk onderzoek

- > Continueren van het beleid dat onderzoekers in dienst zijn van de verbonden UMC's onder leiding van de hoogleraar Verloskundige Wetenschap.
- > Vormgeven van nieuwe langjarige samenwerkingsafspraken en zakelijke afspraken van AVAG en Inholland met Amsterdam UMC en UMCG rond wetenschappelijk onderzoek. Daarbij tevens de samenwerking met verwante lectoraten in de regionale hogescholen versterken.
- > Uitvoering geven aan en evalueren van het afdelingsplan Verloskundige Wetenschap met vier onderzoekslijnen én het Childbirth Network.
- > Langdurig financieren van een wetenschappelijke kernformatie en ondersteuning uit de Rijksbijdrage en de bestemmingsreserve van AVAG.
- > Streven naar inkomsten uit externe projectsubsidies ter hoogte van de Rijksbijdrage vanuit AVAG.

5. ORGANISATIEONTWIKKELING

Om optimaal aan het hogere en het gewaagde doel van AVAG te kunnen werken vanuit de kernkwaliteiten en kernwaarden, en om de hiervoor beschreven meerjarendoelen rond het opleidingscontinuüm verloskunde en het wetenschappelijk onderzoek te kunnen realiseren, is het nodig om over een stevige professionele organisatie te beschikken. De organisatie en de sturing moeten de realisatie van onze visie faciliteren. Dit werken we in deze paragraaf uit in meerjarendoelen voor governance en sturing, bedrijfsvoering, personeelsbeleid, studentenbeleid en communicatiebeleid.

5.1. GOVERNANCE EN STURING

AVAG is sinds 22 maart 2022 een dochterstichting van Inholland. Het college van bestuur van Inholland voert de bestuursstaak uit en de raad van toezicht van Inholland houdt toezicht. De uitvoering is opgedragen aan de directeur AVAG. Deze semi-zelfstandige governance is voor ten minste vijf jaar afgesproken.

De sturing van de Verloskundige Wetenschap vindt plaats via samenwerkingsafspraken tussen Amsterdam UMC, UMCG en AVAG. De sturing van de voorgenomen joint degree MSc Verloskunde vindt plaats via samenwerkingsafspraken tussen Zuyd Hogeschool, Hogeschool Rotterdam en AVAG (namens Hogeschool Inholland).

Concrete meerjarendoelen voor governance en sturing

- > In lijn brengen van de P&C-cyclus met de richtlijnen van Inholland, met behoud van de identiteit van AVAG.
- > De interne sturing aanpassen aan de opzet van het nieuwe bachelorcurriculum, het werken vanuit een opleidingscontinuüm verloskunde met daarbinnen een joint degree MSc met de twee andere verloskunde academies; en een wetenschappelijk onderzoeksprogramma in samenwerking met Amsterdam UMC en UMCG. Daarbij medezeggenschap van medewerkers en studenten een nadrukkelijke plek geven (naast de formele rol van de DMR).
- > Versterken van de regionale inbedding van de locaties Amsterdam en Groningen, met name in de aansluiting op de regionale UMC's, universiteiten en hogescholen.
- > Na vier jaar evalueren van de wijze van inbedding in Inholland en de positionering van de locatie Groningen.

5.2. BEDRIJFSVOERING

De bedrijfsvoering van AVAG moet het onderwijs en onderzoek ondersteunen binnen de kaders van wet- en regelgeving. Nu AVAG als dochterstichting is ingebed in Inholland nemen we zoveel mogelijk de richtlijnen en uitwerkingen van Inholland over, waar dat niet al het geval was. De doorlopend te actualiseren werkagenda voor inbedding heeft als uitgangspunt om zoveel mogelijk de natuurlijke momenten te gebruiken voor overgangen van richtlijnen en systemen. Het onderzoeksrapport naar de positionering van de locatie Groningen geeft een aantal risico's voor eventuele regionale inbedding aan. Deze hangen sterk samen met de relatief beperkte omvang van de locatie Groningen¹⁴. Daarvoor zoeken we de komende jaren een oplossing, binnen de landelijke ontwikkelingen rond de numerus fixus.

Concrete meerjarendoelen voor de bedrijfsvoering

- › Stapsgewijs op natuurlijke momenten de bedrijfsmatige inbedding bij Inholland vormgeven, conform de doorlopend te actualiseren werkagenda.
- › Meerjarige afspraken maken met Amsterdam UMC en UMCG over de bedrijfsvoering van Verloskundige Wetenschap.
- › Uitgaan van een licht negatieve jaarlijkse exploitatiebegroting voor AVAG, totdat het ‘vrije’ eigen vermogen (naast het vermogen in de bestemmingsreserves voor het Childbirth Network, de ontwikkeling van de master Verloskunde en het Masterfonds) is teruggebracht tot maximaal 25 procent van de jaaromzet.
- › Daarbij investeren in moderne (fysieke en digitale) leermiddelen die de benodigde ontwikkeling van de opleiding en het onderzoek aantoonbaar ondersteunen en aansluiten bij de huidige generatie studenten.
- › Ernaar toewerken dat beide locaties zelfstandig levensvatbaar zijn en zelfstandig hun regionale inbedding kunnen borgen. Zodat we in alle vrijheid kunnen beslissen over de onderlinge relatie tussen beide locaties.

5.3. PERSONEELSBELEID

In het personeelsbeleid voor de onderwijzende en ondersteunende medewerkers volgen we kaders van de cao-hbo en de uitwerking daarvan in het personeelsbeleid van Inholland. Voor de onderzoeksmedewerkers volgen we kaders van de cao UMC's en de uitwerking daarvan door Amsterdam UMC en UMCG voor de respectievelijk daar in dienst zijnde medewerkers. Dit gaat over arbeidsvoorwaarden, Arbo en veiligheid, het welzijn van medewerkers, werving en selectie, taakbeleid, et cetera.

Daar waar nodig ontwikkelt AVAG – binnen de grenzen van genoemde kaders – specifiek, aanvullend personeelsbeleid om de visie van AVAG te ondersteunen. Daarmee stellen we onze docenten, onderzoekers en ondersteunend personeel in staat om vanuit de visie op het beroep van verloskundige en de onderwijskundige visie hun werk te doen. Onze medewerkers moeten vanuit de kernwaarden en kernkwaliteiten de studenten kunnen ‘voorleven’ wat ze hen willen leren.

Concrete meerjarendoelen voor het personeelsbeleid

- › We hebben een werkklimaat waarin kwaliteit, professioneel gedrag, welzijn, duurzame inzetbaarheid en inclusiviteit hoog in het vaandel staan.
- › We handhaven de hoge eisen die we stellen aan onze medewerkers, waaronder het streven naar een wo-master voor alle lesgevende docenten. We zien de voorgenomen ‘eigen’ MSc Verloskunde met de keuzemodule verdiepende onderzoeksvaardigheden daarbij als gelijkwaardig aan de wo-masters.
- › We handhaven het streven naar 40 procent gepromoveerde of promoverende lesgevende docenten in de bacheloropleiding. Voor de masteropleiding streven we naar 100 procent gepromoveerde of promoverende lesgevende docenten. We continueren in dit kader de regelingen voor docent-promovendi en postdoc docent-onderzoekers.
- › We professionaliseren onze medewerkers op wat de ontwikkelingen in het opleidingscontinuüm, de organisatieontwikkeling en het geformuleerde visievierluik vragen. Denk daarbij aan online/blended/digitale onderwijsvaardigheden, studentbegeleiding, teamontwikkeling, persoonlijk leiderschap, samenwerken en netwerkvorming.
- › We versterken de verbinding met het werkveld van de geboortezorg door de inzet van gastdocenten, te experimenteren met gezamenlijk onderwijs vanuit school en stagepraktijken en door docenten te faciliteren om hun praktijkervaring actueel te houden.

5.4. STUDENTENBELEID

Studenten zijn onmisbaar voor het realiseren van de visie van AVAG. Wij ontnemen ons bestaansrecht aan hen. We moeten hen het best mogelijke onderwijs bieden om hen voor te bereiden op hun beroepsuitoefening. Dat houdt ook in dat we niet alleen aansluiten op hun behoeften, maar hen ook betrekken bij het geven van onderwijs. Tegelijkertijd moeten we de balans bewaken tussen de hoge ambitie in het voorbereiden op het vak en de studeerbaarheid van het curriculum en het welzijn van studenten. Daarbij leren we van de ervaringen in COVID-tijd.

In het beleid inzake studentenwelzijn volgen we in basis het Inholland-brede beleid en gebruiken we de faciliteiten van Inholland (zoals decanaat, studentenpsychologen en vertrouwenspersoon). Daarnaast hebben we een regulier eigen aanbod van studieloopbaancoaching en op mindfulness gebaseerde stressreductie trainingen. Voor de Groningse studenten hebben we voor studentenfaciliteiten afspraken met het UMCG (bibliotheek) en Hanzehogeschool (decaanat en trainingsaanbod).

Concrete meerjarendoelen voor het studentenbeleid

- > Studentenwelzijn wordt altijd meegenomen als factor bij beleidsbeslissingen. Bijvoorbeeld door bij het herontwerp van het bachelorcurriculum de studeerbaarheid realistischer te plannen, het toetsbeleid te moderniseren, meer keuzemogelijkheden en flexibiliteit in te bouwen en meer aandacht te hebben voor diversiteit en inclusie.
- > We blijven op beide locaties een studievereniging faciliteren: SV Ilythia in Groningen en SV Devera in Amsterdam.
- > Bij de professionalisering van docenten krijgt de begeleiding van studenten richting een veerkrachtige beroepsuitoefening expliciet aandacht.
- > We onderzoeken hoe we studenten meer systematisch mede-opleider kunnen laten zijn; zowel in het schoolse onderwijs en in stages, als in de verbetering van het onderwijs.
- > We heroriënteren ons op de vraag of we de juiste studenten selecteren. Dit is noodzakelijk omdat we een grote uitstroom uit het vak in de eerste jaren na afstuderen zien. Hebben kandidaat-studenten een goed beeld van het vak? Anderzijds is er de behoefte om de beroepsgroep meer dan nu een afspiegeling van de doelgroep te laten zijn.

5.5. COMMUNICATIEBELEID

In- en externe communicatie is onmisbaar om de visie van AVAG te realiseren. In de communicatie laten we zien waar we sterk in zijn, wat we te bieden hebben, hoe we ons positioneren en hoe we samenwerken met andere partijen binnen en buiten de geboortezorg. De inbedding van AVAG binnen Inholland leidt tot aanpassingen in de manier waarop we communiceren, zowel naar medewerkers en studenten, als naar buiten. We behouden onze naam als 'sterk merk' maar gaan onze verbinding met Inholland zichtbaarder maken. De herdefiniëring van de academisering van de verloskunde als een opleidingscontinuüm en een onderzoeksprogramma van AVAG in verbinding met Amsterdam UMC en UMCG, leidt ook tot een andere externe profilering. Bijvoorbeeld door de werving voor het hele opleidingscontinuüm verloskunde op te pakken en in de communicatie meer aandacht te besteden aan de verbinding tussen onderwijs, onderzoek en werkveld.

Concrete meerjarendoelen communicatie

- > Aansluiten op het nieuwe merkenbeleid van Inholland, met behoud van de eigen identiteit. In dat kader verbinden we Inholland met onze in- en externe communicatiestrategie
- > Herprofilieren van de academiseringsambitie in de nieuwe setting.
- > Heroriëntatie op de te gebruiken interne- en externe communicatiekanalen naar studenten, medewerkers, werkveld en partners en versterken van de wetenschapscommunicatie bij de Verloskundige Wetenschap.
- > Samen met de andere verloskunde academies vermarkten van de voorgenomen MSc Verloskunde naar zowel praktiserende verloskundigen als de huidige studenten.

6. MAATSCHAPPELIJKE POSITIONERING

De visie van AVAG maakt dat we meer moeten doen dan het opleidingscontinuüm verloskunde aanbieden en wetenschappelijk onderzoek doen naar zwangerschap en geboorte. We willen immers via opleiding en onderzoek de geboortezorg te verbeteren. Daarvoor zullen we onze kennis en kunde breder moeten inzetten in het geboortezorgnetwerk. De verbinding opleiding–onderzoek–werkveld–cliënten vormt de basis voor de academisering van het vak verloskunde binnen het geboortezorgnetwerk. De bredere ontwikkelingen rond de ‘kansrijke start’ versterken het belang van een duidelijke maatschappelijke positionering van AVAG. We staan daarom midden in de samenleving, zowel in het geboortezorgnetwerk als in de bredere kring daaromheen.

Concrete meerjarendoelen rond onze maatschappelijke positionering

- › Doorontwikkeling van onze samenwerking met de UMC's in Amsterdam en Groningen in onderwijs en onderzoek. Zowel in de formele samenwerkings- en zakelijke overeenkomsten rond het onderzoek, als in de bredere netwerksamenwerking met bijvoorbeeld de regionale consortia rond zwangerschap en geboorte in Noord- en Noord-West-Nederland.
- › Doorontwikkeling van de inhoudelijke samenwerking met de regionale hogescholen in beide regio's. In Amsterdam met de domeinen van Inholland en in Groningen met de Hanzehogeschool.
- › Doorontwikkelen van de verbinding en onderlinge toegankelijkheid tussen onderwijs, onderzoek en verloskundig werkveld via het Childbirth Network. We financieren dit uit een bestemmingsreserve.
- › De landelijke samenwerking met SOV en KNOV verder ontwikkelen. Zowel rond het opleidingscontinuüm verloskunde als in ondersteuning met kennis en kunde van de landelijke pleitbezorging door de KNOV voor het vak van verloskundige.
- › Versterken van de participatie van (vertegenwoordigers van) cliënten in onderzoek en onderwijs.

7. TOT SLOT

Dit meerjarenbeleidsplan is een leidraad voor de komende jaren, geschreven vanuit de kennis en inzichten die we in 2022 hebben. Het is dan ook een richtinggevend kader dat we gebruiken bij de keuzes die we de komende jaren gaan maken. In de jaarplannen geven we jaarlijks opnieuw concreet aan wat de plannen zijn. Op basis van voortschrijdend inzicht zullen die concrete uitwerkingen in de loop der jaren waarschijnlijk steeds meer gaan afwijken van wat we nu schrijven. De hoofdrichting blijft naar verwachting wel overeind.

Over een jaar of vijf, als de evaluatie van de huidige inbedding van AVAG binnen Inholland is afgerond, zullen we opnieuw de balans opmaken en de hoofdrichtingen voor de jaren na 2027 in een nieuw meerjarenbeleidsplan uitwerken.

ACADEMIE VERLOSKUNDE
AMSTERDAM GRONINGEN

inholland
hogeschool